

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

O frumoasă pildă creștinească.

Un creștin unit dela Sibiu face daruri însemnate pentru ridicarea sufletească a poporului din comuna și finutul său de naștere.

Dumbrăveni-Ibașfalău, la 4 Nov. 1927.

Biserica e mireasa dulcelui Isus. Miresele pe lângă că sunt sfinte și nevinovate, sunt și frumoase și împodobite. Domnul Hristos ne spune: că, așa să-și iubească bărbatul, mirele, mireasa, ca și Hristos biserica.

Prin urmare biserica e mireasa lui Hristos. Cea mai sfântă, cea mai neprihănită, cea mai curată și cea mai împodobită dintre toate miresele.

Am avut prilej în viață, să văd multe părechi intrând în sfânta biserică, ca să se cunună. Toată lumea privește la mireasă... Și mirele e privit, dar mireasa! O! mireasa e scumpă, e scumpă căci ea e tot ce are mai scump mirele.

E o cununie după-amiază, femei și bărbați se socotesc încă dela masă: »să mergem se vedem mireasa! Și chiar înaintea altarului, toată lumea e cu deosebită grijă față de mireasă. Dacă haina nu-i stă bine, cât de puțin — toți aleargă, toți din jurul ei se pleacă și tocnesc. Fiecare parecă are grijă ca mireasa să fie fără greș în toată podoaba și frumseța ei. Căci numai odată e mireasă!

Dar este o mireasă, care e pururea mireasă. E nespuse de frumoasă și sfântă, e mireasa lui Hristos, sfânta biserică.

Mai era pe pământ oarecând o mireasă, care a rămas singură — și pururea fecioară, înaintea căreia se pleacă și azi, și în veci, cerurile și suspină pământul. Era mireasa lui Dumnezeu-Tatăl. Prea sfânta și pururea mireasă Maria.

Dl Ioan D. Petri născut în Hundorf, azi locuitor în Sibiu, e cel mai mare cinstitor al miresei lui Hristos, a sfintei biserici — din câți credincioși am cunoscut eu în viață.

Să spun de ce am zis așa:

E ziua înălțării sf. Crucii, anul 1927. Numitul Domn creștin bun, a venit anume dela Sibiu cu familia, ca să fie de față, ca și anul trecut, la peregrinajul ce se face dela biserica noastră din Ibașfalău, dela a Hundorfului, a Ernei și dela a Șaroșului, la crucea așezată între Dumbrăveni (Ibașfalău) și Hundorf; cruce în formă de capelă, ridicată din marinositatea acestui foarte bun și ales creștin.

Crucea aceasta e un monument. E zugrăvită acolo și Maica Domnului, mireasa cerului, cu dulcele Isus în brațe. Aceasta icoană parecă chiamă pe călător cu cuvintele: »Vino, odihnește-ți trupul — o, peregrine — la poala acestei Crucii, ca sufletul tău însetat, să se adape la izvoarele de apă vie! — sau: »Vino și sărută crucea pe care a curs sângele fiului meu iubit — și te roagă... și nădăjdueste!«

S'a isprăvit peregrinajul. Am sosit acasă în sf. noastră biserică din Ibașfalău și spun oamenii, că vedeau pe dl Petri, cum privește la iconostasul nostru cu ochii udați de lacrimi.

Era curat altarul acestei biserici, era curat lăuntrul bisericii, era împodobită cu flori sfânta noastră mireasă, era bine miratul pus pe creștetul ei, era bine, — dar iconostasul era crepat pe două locuri.

Miresele — și-a gândit dl Petri — trebuie se n'aibă nici o scădere. Dar aici haina sfântă de mireasă e ruptă pe două locuri... trebuie cusută!

Și ieșind din biserică, mi-a zis: Părinte Protopoape, eu ofer 5000 Lei (cinci mii Lei) din ce mi-a dat bunul Dumnezeu, dar haina sfintei mirese alui Hristos să se repara.

Și bărbatul, creștinul distins, — care numai în anii trecuți a spus, neluând în seamă ostenele sale multe — a spus zic: samă ostenele sale multe, pentru edificarea bisericii din satul său de naștere Hundorf; care a ridicat crucea la care peregrinăm

în tot anul 4—5 sate; care și-a deschis sufletul și punga de câte ori a cerut și cer interesele bisericii noastre unite, — iată-l că vine, în genunche sfios și smerit și în fața altarului miresei noastre din Ibașfalău și-i cinstește în amintitul scop: 5000 Lei.

Dela Sibiu ne scrie următoarea scrisoare:

Sibiu, 1 Nov. 1927.

Stim. Domnule Protopop,

Ca urmare la stimata DV din 17 Oct. a. c. primită cu întârziere și conform promisiunii mele, am onoarea a Vă încumostința, că cu posta de azi, cu mandat postal V-am trimis suma promisă de 5000 Lei, ca un modest ajutor pentru biserica DV.

Referitor la distribuirea alor 2 Evanghelii rămâne ca să binevoiți a-mi comunica numele bisericilor, cari nu dispun de atari Evanghelii pentru a le distribui ulterior.

În se Vă anunț și de data aceasta, că și în trecut și în viitor, voiu ținea cu sfîșțenie la biserica noastră, dându-i tot concursul posibil, iar pe DV, implor pe înaltul Creator, să Vă țină în deplină sănătate pentru a putea conduce poporul pe calea dreptății și a bunei cuviințe.

Al DV stimător

I. D. Petri.

Adecă încă două Evanghelii pentru două biserici sărace, pe lângă ajutorul dat nouă — ajutorul modest, cum îl numește Domnia Sa.

Nu, dle Petri, ajutorul DTale nu e modest, cum îl numești DTa, dară e modest sufletul DTale, cel scump și creștinesc!

În fața frumosului gest, nu putem noi Ibașfălenii decât în un glas să rostim: »Sfîșțește Doamne pe ceice iubesc podoaba casei Tale, Tu pe aceia-i preamărește cu dumnezească ta putere!«

Darul ce ni-l-ai dat l-am primit cu mare bucurie, nu numai pentru că e mare, ci mai vârtos că e dat cu inima DTale de creștin bun și ales.

G. SIMU, protopop.

Conferință episcopescă. Luniă trecută s'a ținut la Blaj o conferință episcopescă, la care au luat parte toți arhiericii bisericii noastre, afară de Preasfințitul dela Oradea, care este puțin cam suferind. La această conferință episcopescă s'au luat hotărâri de mare însemnătate în ce privește noile legi cari privesc biserica noastră.

Apostolul Duminicii.

Duminea VIII după înălțarea sfintei Cruci, s'au a XXIII după Rusalii (20 Noemvrie 1927)
— Efeseni 2, 4—10 —

Fraților, Dumnezeu cel bogat întru milă, pentru multa sa dragoste, cu care ne-a iubit pe noi, și pe noi, ceice eram morți cu păcatele, împreună ne-a înviat întru Hristos (cu al cărui dar sunteți mântuiți) și împreună cu dânsul ne-a sculat și ne-a așezat întru cele cerești în Hristos Isus; ca să arete în veacurile cele viitoare marea bogăție a darului său prin bunătatea sa spre noi întru Hristos Isus.

Sfântul Pavel susține în apostolul de astăzi că Dumnezeu ne-a înviat și pe noi credincioșii împreună cu Isus Hristos, și aceasta a făcut-o ca să arete tuturor oamenilor, din toate vremurile, marea sa bunătate și marea bogăție a darului său.

Pe Dumnezeu îl numește aici »cel bogat întru milă«, pentru că bogăția bunătații și a milosteniei sale este nesfârșită, și el nici când nu-și uită de noi pământeni. »Pentru multa sa dragoste, cu care ne-a iubit pe noi«: căci dragostea lui Dumnezeu față de noi oamenii s'a dovedit mai ales prin faptul că Dumnezeu și-a trimis pe unicul său fiu pe pământ, ca prin moartea sa de pe cruce să ne răscumpere și mântuiască pe noi. »Ne-a înviat împreună întru Hristos, și pe noi, ceice eram morți cu

păcatele«: Rânduind sf. Botez, care șterge toate păcatele noastre, și pe noi ne-a înviat întru Hristos, ne-a înviat la viața darului, pe care înainte de Hristos lumea nu o cunoștea. Sf. Pavel merge mai departe și susține, ca un lucru absolut sigur, că Dumnezeu nu numai ne-a sculat și înviat împreună cu Hristos ci ne-a și așezat întru cele cerești. Așa este de sigur că noi creștinii cari ținem poruncile vom ajunge în ceruri, încât, cu toate că suntem încă pe pământ și lucrul acesta se va întâmpla numai în viitor, îl spune ca un fapt împlinit. Iar aceasta a făcut-o ca să se preamărească el însuși.

Căci cu dar sunteți mântuiți prin credință, și aceasta nu din voi, ci al lui Dumnezeu este darul; nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

Să nu cumva creadă cineva că suntem mântuiți prin vrednicia noastră, sf. Pavel spune foarte învederat că cu dar suntem mântuiți, însă prin credință, adică darul lui Dumnezeu numai așa îl putem câștiga dacă credem. Omul, numai cu puterile sale, nu poate să ajungă la credință, ci spre aceasta are lipsă iarăși de darul lui Dumnezeu, așa că adevărata credință încă este darul lui Dumnezeu. Nu din fapte ne mântuim, adică nu din faptele pe cari omul le săvârșește cu puterile sale firești, mai înainte de îndreptarea sa; ca să nu se laude cineva, că cu lucrurile sale și-a câștigat îndreptarea sa.

Pentru că făptura lui suntem, fiind zidiți în Hristos Isus spre faptele bune, pe cari Dumnezeu mai înainte le-a gătit, ca să umblăm întru ele.

Prin darul lui Dumnezeu suntem zidiți și anume în Hristos Isus, așa că suntem, alțiți, într'nsul, suntem mădulări unite cu dânsul și un singur trup. Și suntem zidiți din nou, pentru că de acum înainte să facem fapte bune ca rod al renașterii, pe când, mai înainte de zidirea noastră din nou, nu pu-

team să facem fapte, prin cari să fi putut câștiga vrednicie și drept la darul lui Dumnezeu. Tot Dumnezeu este, celace pe cei îndreptățiți îi îndeamnă la fapte bune și le ajută ca să le săvârșească. Faptele bune ale celui îndreptat izvoresc deci deodată din darul lui Dumnezeu și din voința omului, și răsplata lor, viața de veci, se datorește asemenea deodată darului lui Dumnezeu și vredniciei omului.

* * *

Fără ajutorul lui Dumnezeu noi nu putem face nici o faptă bună, care să numere ceva înaintea lui Dumnezeu. După păcatul strămoșesc noi asemenea suntem unui bolnav greu, care, fără ajutorul altuia, nu se poate mișca din pat. Asemenea suntem unui copilăș, care singur nici spăla, nici îmbrăca nu se poate, ci mamă-sa îi ajută întru toate. Fără de ajutorul Spiritului Sfânt și a darului lui Dumnezeu pășim ca apostolii, cari o noapte întreagă n'au fost în stare să prindă nici un singur pește.

Precum nu putem lucra fără lumină, tot așa nu putem face nimic fără darul lui Dumnezeu. Precum trupul fără suflet mort este, tot asemenea nu putem face nimic nici fără Spiritul Sfânt, care este viața noastră.

Așadară orice faptă bună o săvârșim, cu ajutorul Spiritului Sfânt și a voinței noastre o facem. Intocmai așa este aceasta, ca atunci când învățătorul poartă mâna copilului. Nu scrie copilul singur, nici învățătorul singur, ci amândoi împreună. De aceea nici când nu ne putem lăuda cu faptele noastre. Bucatele nu le produce pământul, nici soarele, ci pământul cu soarele împreună. Precum lucrările noastre nu le face trupul, ci sufletul care viază întru noi, tot asemenea trebuie să recunoaștem că faptele noastre cele bune le face Dumnezeu prin harul său. Precum un soldat nu se poate lăuda că a câștigat singur biruința, pentru că dacă nu era conducă-

Foita „UNIRII POPORULUI“.

Nuntă țărănească.

I.

Toamna, draguța, mai aduce și bucuria la casa Românilor, că necazuri și griji are el destule cât-i anu și văleatu. Ea umple, alduita, măcar pe ici pe colo, butoiășele cu *tulburel* și pornește nunțile, că așa-i sorocu lumii, să nu trăiască omul singur, ci va lăsa fata pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de soțul său, ca să fie amândoi un trup și să răsbată împreună prin furtunoasa mare a acestei vieți.

Duminicile de toamnă sunt pline de nunți, că Românașul, săracu, n'are timp mai potrivit pentru așa ceva decât zilele cu soare dulce și cu zările argintate de brumă. Atunci se mai găsește câte ceva în hambare și nici trebile nu-l prea îmbulzesc. Iar noroc și veselie dă Dumnezeu, numai voie și vreme să fie. Clocote satele de ceteri și de chiote, ori încotro te învârți prin ținuturile Ardealului.

Ne-am nimerit a fi și noi de față la un asemenea prilej de veselie românească, duși de scumpele amintiri ale copilăriei și de chemarea frățească a unui țaran fruntaș din părțile Turzii. Bună și frumoasă nimereală, că noi am dat-o un pic mai bine ca ala din poveste, care a cărat zama cu ciuru și a tăiat lemne cu sapa. Noi nici n'am slujit pe la mese, nici n'am tăiat lemne la oale, ci am stat după

masă, între oaspeții de cinste, la bide pline, și ne-am luptat cu lingura cât a fost modru. Și am privit mai ales, ca să vă putem povești și dumneavoastră, cum îi nunta și veselia ardelenească. Vă chemăm deci, măcar așa cu gându, și pe dumneavoastră,

La un scaun de hodină
La un pahar de băutură
Și la mai multă voie bună

cum cere rându și obiceiul la asemenea prilejuri. Iar de-ți înghiți gol, să nu fii îmbânuiți, că și nouă ne lasă gura apă acuma, după celea ce-am văzut și am gustat acolo.!

*

Încă de Sâmbătă de pe la oină, ce mai zoală și învârteală la casa socrului mic, mămulică dragă! Pe vatră, în gura corlanului, s'au și așezat folticoasele oale cu varză și stau una lângă alta, spalir, ca tunurile grele în adăposturi, la bătaie. Din gătlejurile lor sugrumate iasă, vere, un abur și un miros potficios, de mort să fi și te învie. Se înădușă și focul, săracu, de-atâta clocot de găluște și de cărnuri afumate.

Bucătăreasa, roșie ca para, se învârte printre celea hârșăie și le muștrulește c'un linguroi cât o tânjală. Un prizărit de copilăș, furiaș pe colțul vetrii, scâncește cu obidă și întinde mânuțele moi, să capete măcar o înghițitură din ispititoare forfoteală a oalelor. Însă lelea Uliana îl alungă ca pe-un lăeț, cu holcă mare.

— Cară-te de pe-aici, folteo, că doar' nu

mi-oi împărți bunătățile de pe-acuma! Măne cu ce-oi hrăni atâta haram de nuntași?

Dar afară în ogradă! Stau crătaniile tăiate, întinse pe lăviți, ca bostanii de țară la brumat și vre-o trei-patru cumetre le smulg fulgășorii, unul câte unul, să rămâie pelicoica trandafirică și molcută, ca mătasa de pe doamne. Priu prejur mărăie și se privesc dușmănește toate mâțele dintr'un căpătâi de sat. Iși răscosc cozile șerpește și se aruncă la câte-o creastă de cocos, de să se omoare. Dulcii vecinilor pândesc și ei pe la pârlezuri, și-si ling, cu poftă lupească, boturile colțate. Cătejel gazdii, o potaie ciufuhtă și ogârșită, ceva să-mână de căne domnesc dela oraș, s'a hărănit de măruntaie și abia puffie acum, cu burta mare, întins la soare, lângă cumpăna fântânii.

Stăpânul casei trebaluște prin pivniță și pune în gledă găjiile cu băutură. Viitoarea mireasă-i pe la vecini; își tigiăzuește haina de nuntă și fachiolul de cununie. Pe poarta ogrăzii tot într'una intră și ies ajutoarele lelei Uliana, bucătăreasa, aducând vase dela vecini și cumetri, pentru masa de sărbătoare. Una poartă în surță, învâlitate cu grijă mare, tierele de porțelan și furcuțele de alumin dela doamna preuteasă, pentru obrazele mai subțiri.

În uliță, cât răsbate ochiul, până spre grădina bisericii, o prăvarie ș'un colb, de să nu-ți vezi mâna. Copiloaie cu nasurile îmbrobodite în năfrâmi și cu măturile mai mari decât ele, fleșcăesc în putere prin țărâna drumului și se silesc să facă curățenie în fața caselor, că doar' mâne vine lume peste lume

torul de oaste nu ajungea la biruință, în-
tocmai așa nu ne putem lăuda nici noi cu
faptele noastre.

Având însă ajutorul lui Dumnezeu și
a Spiritului său celui Sfânt, și cele mai
grele lucruri suntem în stare să le săvâr-
șim, dupăcum spune sf. apostol Pavel în
epistola sa către Filipeni: »Toate le pot
în Hristos, celce mă întărește«. (4, 13).
Apostolii oare cum au cucerit întreaga lu-
mea cunoscută pe atunci? Avut-au ei ceva
putere, ori știință, ori avere? Ori David,
păstorul cel de mai înainte, avut-a ceva
putere deosebită ca să domnească asupra
poporului Israel? Iosif, feciorul patriarhului
Iacob, de unde a avut puterea ca să-i
impună Faraonului Egiptenilor? Precum
i-a ajutat Dumnezeu și Spiritului Sfânt
pe aceștia, așa ne ajută și pe noi.

Iată așadar cum au să se înțeleagă
cuvintele sfântului apostol Pavel: »Căci cu
dar sunteți mântuiți prin credință, și a-
ceasta nu din voi, ci al lui Dumnezeu este
darul; nu din tapte, ca să nu se laude
cineva«.

IULIU MAIOR.

**Fundațiune pentru repararea dru-
murilor.** Încă în luna lui Februarie a murit
la Chișinău bogătașul Leonida Stamate, iar
averea și-a lăsat-o prin testament pentru re-
pararea drumurilor rele și pentru facerea de
drumuri nouă în Basarabia. Avera lui este de
1113 jughere pământ, mai multe acții la bănci,
mașini, vite și altele multe, cari se vor vinde
prin licitație publică, iar banii se vor folosi
pentru scopul dorit de el.

Leonida Stamate spune în testamentul
său, că nu mai poate suferi ca Basarabia să
fie copila nimănui, și că dacă nu se îngrijește
de ea statul, se vor îngriji Basarabienii cu tra-
gere de inimă de această țară frumoasă,
bogată, dar atât de nefericită încă și sub stă-
pânire românească, pentru că funcționarii tri-
miși acolo nu prea sunt dintre cei mai de
seamă.

DE PRIN SATE.

Sfințirea bisericii din Cetea.

Mare bucurie au avut Sâmbătă și Dum-
necă credincioșii uniți din Cetea, protopopia-
tul Alba-Iulia, plasa Teiuș, pentru că li-s'a
împlinit vechiul dor, de a-și vedea frumoșica
biserica, sfințită de însuș arhiereul, cecace
este și cu drept cuvânt poate să fie o mare
mândrie pentru o mână de oameni ca Cetenii
uniți.

Cetea este una dintre cele mai vechi co-
mune ale României. A fost locuită încă înainte
cu 2000 de ani de niște oameni harnici și cu-
minți, cari au avut legături cu îndepărtata
insulă Naxos. Multele vechituri, găsite la piatra
Cetii și la căderea de apă care se află în nemij-
locită apropiere de comună, ne vorbesc, în
limba lor, despre oameni foarte vechi și despre
o cultură destul de frumoasă, care, după veni-
rea Romanilor în Ardeal, s'a mai mărit, mai
cu seamă că Cetea a devenit o pază a munți-
lor Apuseni.

După retragerea Romanilor din România
de astăzi, atât Cetea cât și celelalte comune
au rămas năcăjite, sub stăpâniri străine, până
la anul 1918, când s'au scăpat de domnia străină.

Pe vremea episcopului Inocențiu Micu
Clain (1730—1744) Cetea era parohie unită
puternică, cu 400 suflete, avea doi preoți uniți
(papa Ilie și papa Dumitru) și neunit numai
unul, pe popa Gavrilă. Se vede însă că după
aceea au urmat preoți mai slăbuți, sub cari
cea mai mare parte a uniților a trecut la ne-
uniți, așa că în 1900 nu mai erau în Cetea
decât 175 suflete catolice și 1276 neunite.

Înainte cu vreo cinci ani ajunge preot
în Cetea pâr. Gavriil Filimon, astăzi preot
militar al garnizoanei Târgu-Mureș, care și-a
dat toată silința nu numai să întoarcă cât mai
multe suflete la unire, ci să se facă și biseri-
cicuța de lemn care se afla în comună. Și cu
toate că n'avea decât 11,000 lei în cassa bise-
ricii, iară credincioși puțini și săraci, s'a apu-

cat de zidirea din nou a bisericii. Iar dupăce
s'a strămutat de acolo s'a gândit și de urmaș,
pentruca biserica clădită de el să nu ajungă
iarăș la ruină. Mult a lucrat pentru biserica
din Cetea și pâr. Amos Frâncu din Benic,
care, în timpul cât a administrat această pa-
rohie, a știut să păstorească cu multă înțelep-
ciune și prevedere. Astăzi este preot în Cetea
pâr. Ioan Oțoiu, un tânăr dar harnic și însuflețit
slujitor al altarului, care nădăjduim că va și
păstori cu minte și cu înțelepciune turma cu-
vântătoare, cu atât mai ales că are credincioși
buni și însuflețiți, cari sunt gata să jertfească
totul pentru biserica lor.

Sfințirea bisericii a săvârșit-o Preasfinți-
tul episcop al Lugojului, Dr. Alexandru Nico-
lescu, care a slujit această slujbă la rugarea
Înaltpreasfințitului Mitropolit Vasile dela Blaj.
Plecarea s'a făcut dela Blaj, cu trenul de 12
ore din zi. La gara Teiușului l-au întâmpinat
pe Preasfințitul, — însoțit de canonicii Dr. Ioan
Bălan și Dr. Iuliu Fiorian, și de profesorul
Iuliu Maior, — locuitorul protopopului dela Alba
Iulia: pâr. Ilie Magda, mai mulți preoți și
primpretorele plasei Teiuș, dl. Aurel Barbu,
mai mulți preoți, învățătorii cu școlarii și nume-
ros popor. După vorbirile de bun sosir și
dupăce o școlăriță mititică i-a întins un buchet
de flori, a răspuns Preasfinția Sa și apoi, după
un scurt popas în Teiuș, au plecat cu toții
peste Galda de jos, Mesentea și Benic, la Cetea,
unde la intrarea în țintirim l-a întâmpinat preo-
tul neunit Ioan Frâncu, iar în ușa bisericii
administratorul parohial unit Ioan Oțoiu.

S'a început apoi pregătirea la sfințire,
spălându-se pristolul cu apă caldă, vin, unt de
lemn, și ungându-se în sfârșit cu sf. mir. Lume
multă a ascultat frumoasele rugăciuni și a
privit cu mult nesaț minunatele ceremonii. S'a
început apoi vecernia mare, litia și în sfârșit
măneatul, cari numai pe la orele 7 din seară
s'au sfârșit.

Dumineca dimineața pe la orele 7 preoții
veniți dela Blaj și din parohiile vecine au fost
deja la biserică, gata să asculte spovedaniile
credincioșilor. La ora 8 s'a început sfințirea

în ulița lor și-i rușine să înoate prin gu-
noaie.

Simte satul tot că Dumineca de mâne
nu-i Duminecă de rând și forfoleala dela casa
cu ospățu cuprinde par'că toate așezările din
deal în deal. Vine ciurda cu vitele dela pășune
și se miră și ele, că nu le așteaptă nime, ca
de obicei, să le deschidă ușa dela porțiță.
Oamenii au alte treburi acum, când satul tot
se pregătește de nuntă mare, la fata primarului.

De cinat nu mai are nime vreme, mai cu
seamă la casa miresii. Chiar ea, săraca, necum
de mâncat, dar nici ochii nu i-a închis de
vre-o trei nopți. Cade de pe picioare de oste-
rită, dar se ține. Cu cât se apropie întunerecul
cu atât trebile cresc și văltoarea sporește. În
curând răsar în ușa tinzii, cu obrazele țepoase
și nespălate, ceterașii cu dipele subsuoară.
Semn, că alaiul va începe acuș. Trebuie să
dchice feciorii și fetele la *jocul cununii* și de-
acum, două zile, ține-te gură și țineți-vă pi-
cioare!

Cioroii de ceterași s'au făcut dobă de
varză cu găluște ș'acum își încearcă arcușurile,
tingăind strunele cu unghia, una câte una.
Afară-i plină curtea de feciori și de fete, cari
nu mai au astâmpăr. Când afumatu de Gheor-
ghită își proptește țepile din barbă pe trupul
vioarei, năvălesc în casă și abia au gură să
spuie ghinețele:

— Ceas bun și noroc!

Se și apucă de învățită. Ce mai învățită
și ce mai ponturi și tropote! Dudaie casa și

tremură pereții. Măghiranul din pălăriile fe-
ciorilor bate podelele grinzii și cei câțiva cu-
metrii și prietini mai deaproape, cari s'au tras
la colțul mesii cu păharele dinainte, să închine
un gât două de vin cu gazda căsii, n'au chip
să mai încapă în casă. Atunci hora se mută
afară, în curte, la lumina stelelor. Acolo-i bine,
că-i răcoare și lărgămint; hora se poate des-
fășura în voie.

În fruntea roatei joacă mireasa, purtată
de cel mai scuturat flăcău din comună. Juca-
torii chiuie pe întrecute și tot ce strigă, e
căutat anume să trezească amintiri din viața
miresii. Mireasa noastră e orfană de mamă și
flăcăul care-o joacă îi strigă și această impre-
jurare duioasă:

Cine Doamne mi-a văzut:
Fată la căsătorie
Și maică-sa să nu vie...!

Un timp, după această strigătură, roata
horii e mai domoală, mai potolită și nu se
aude decât fâșăitul pașilor și struna cea groasă,
nădușită, a lui Gheorghită diplașul. Mireasa,
săraca, pleacă ochii cu jale multă și, când
trece prin zarea lămpii, și întreg de mărge-
lute îi sticlesc, vii, în colțul ochilor. Un flăcău
vede lacrimile și găsește numai decât leacul:

Busuioac în cornul mesii
Tare plâng ochii miresii.
Las să plângă cât de mult
C'asta bine l-o pierdut,
Las să plângă cât de tare
C'asta bine nu-l mai are...!

De-acum nu plânge numai mireasa, ci
plâng și surorile ei măritate, plâng și cume-
trele. Și plânge cu nasu'n oale și lelea Uliana
dela vatră. Măcar strigătura-i mincinoasă, că
mireasa o nimerește foarte bine și merge la
casă mare, la bine și la iosag. Însă așa-i pontu
la jocul cununii, să fie și plâns, că altfel nu
se fac prunele la anu!

Un moșnegel cu ochi schinteietori, care
până mai adineaori se învărtise tot prin aretu
pivniții, pe lângă glăji, apucă și el coraje și
se vără'n horă c'o băbușcă dintre secăcițe.
Nu-i plac lacrimile și obida la nuntă, și în-
toarce foaia:

Zi țigane, zi mereu
Zi după picioru meu!
Ni, copile!

Vai săraci cioarecii mei
C'o junit tata cu ei.
Dacă m'o născut pe mine
I-o cârpit și i-o pus bine!
Mândro!

Hora se curmă dela o vreme și fetele se
adună în casă, în jurul miresii, să împletească
cununa. În timpurile bătrâne cununa se făcea
din flori proaspete din grădină, pe cari le-a
sădit și le-a plivit mireasa cu mâna ei. Azi
au luat și fetele de prin sate învățul orășen-
celor de-a se încununa cu flori albe de mirt
dela prăvălie. A mai rămas doar cântecul:

Joi florile le culeg
Vinerca mi-le aleg

adecă sf. liturgie. Pagubă că atât sătenii cât și străinii au venit târziu la biserică, așa că n'au văzut tocmai cea mai frumoasă parte a liturghiei arhieresti, încunjurarea bisericii și așezarea sfințelor moaște în pristol. Abia pe la predica, plină de învățături frumoase, a Preasfințitului a început să sosească mulțimea credincioșilor și a oaspeților din comunele din jur.

După sf. liturgie Preasfinția Sa a făcut câteva vizite pe la cărturarii din parohie, apoi a primit deputațiunile, iar la ora 1 ne-am așezat la mese. A fost un banchet foarte bine reușit, cu mâncări bune, calde și la vreme servite, așa că tânăra preuteasă poate fi mângăiată după oboseala aceea strașnică. La banchet s'au rostit mai multe toasturi, după cari la ora 3 și jumătate Preasfinția Sa a plecat la Sântimbru, de unde a luat trenul spre Lugoj.

Era să uit că Cetenii au mai avut fericirea să vadă și o hirotonire de diacon, pe care Preasfinția Sa a săvârșit-o în biserică din Cetea, punându-și mâinile pe capul clericului Petru Pavel Berinde din dieceza Lugojului.

Credincioșii din Cetea pot fi fericiți. Rar să vezi așa o ceremonie frumoasă cum s'a făcut la Cetea, dar tot pe atât de rar ai prilejul de a vedea un popor mai însuflețit ca cel de acolo. Să ne vedem cu bine și la alte sărbători la Cetea!

Groznică nenorocire în comuna Doștat.

2 Noembrie.

Onorate Domnule Redactor,

O întâmplare grozavă, cum nu s'a mai pomenit, îmi dă prilejul și mă îndeamnă să-o împărtășesc în amănunte prin foaia D-voastră cetitorilor, pentru ca să știe să-și ferească copiii de astfel de primejdii, și mai marilor oștirii, pentruca să-și facă mai conștencioasă datoria.

Sâmbăta cunună-mi fac
Duminec'o pui pe cap!

Cântecul acesta îl zice mireasa, dimpreună cu toate fetele din sat. Melodia cântecului e foarte duiosă și lacrimile curg calde și imbelșugate, mai cu seamă când spune mireasa:

Creșteți flori cât gândurile
S'astupați pârăzurile,
Creșteți flori și înfloriți,
Că mie nu-mi trebuieți!

Bocetul cununii nu ține mult, că flăcăii nu prea au inimă pentru așa ceva și foarte curând fură fetele una câte una din casă și le duc la horă.

Moșneagul cel cu cioarecii tatâne-său iarăși răsare și el din gârliciul pivniții și târâie pe băbuca lui la joc. Se îndeamnă și alți dela dânsul și iar încep chiuiturile celea strașnice.

Câte rele, câte bune
Toate m'au mâncat în lume
Și n'am, Doamne, cui le spune,
Babo!

De ce joc, de ce mă îndemn,
Parecă-s făcut din lemn,
De ce joc, de ce-aș juca,
Parecă-s făcut așa,

Ciuhai!

Când s'o fi sfârșit hora asta nu știu, că dela o vreme, de teamă să nu ne infierbântăm și noi la joc, ca ăla cu cioarecii, ne-am strecurat frumuseț prin noapte și ne-am dat în brațele somnului, să vie cu bine și ziua de mâine.

(Urmează)

Vestea tristă.

În ziua de Duminecă 30 Octomvrie la ora 4 p. m. o bubuitură de tun răsună în liniștea frumoasei zile de toamnă. Oamenii Doștatului nu-și putură da seamă ce să fie? Manevrelle trecură de mult și bubuitura se auzise foarte aproape. Incurând sosi în sat vestea îngrozitoare: pe câmp, în hotarul comunei noastre, zac opt feciorași, unii morți alții în doaga morții..!

Satul întreg se pune în mișcare; bărbații, femeile, copiii plâng, căci fiecare credea, că e unul din ai lor. La locul nenorocirii o icoană ne mai pomenit de sguduitoare! Opt copii zac ca snopii la pământ, sfârticați de aschiile unui obuz. Unuia îi lipsesc mâinile, capul, altuia picioarele și pânțele. Și părinții cu desnădejdea în suflète, adună rămășițele scumpelor lor odrasle și le învelesc în cerceafuri albe..!

Jocul morții.

Un copil care era în viață mărturisii întreagă întâmplarea plutonierului de jandarmi. Au găsit obuzul neexplodat pe câmp încă Sâmbătă seara și s'au hotărât să-l desfacă. Duminecă ieșind cu vitele, gătiți de sărbătoare, au adus obuzul mai aproape de sat, l-au lovit cu bățele, l-au trântit la pământ fără ca să explodeze. Unul dintre ei a plecat după o secure. A fost plin de noroc, căci în timpul acesta a explodat obuzul. Mare jale pe tot satul. Aproape fiecare avea o rudenie între ei.

Inmormântarea.

Marți după masă a avut loc înmormântarea. Ziua întreagă sunetul clopotelor umplu văzduhul de jale; fiecare ținea să tragă clopotul după copilul lui. Preotul locului, On. Virgil Stanciu, le-a făcut deslegarea la fiecare în casă, apoi i-a adunat în mijlocul satului la prohod. Tot satul și mulțime mare din satele vecine, erau de față. Opt sicrie în rând, fiecare cu steag deasupra, după obiceiul locului, fură așezate în rând în fața preotului. Toată lumea plângea, mai ales la auzul cuvântului de despărțire. Câte unul blestema, cuprins de desnădejde, pe cei ce ar fi avut datoria să adune obuzele neexplodate de pe câmp.

După prohod procesiunea, în frunte cu fanfara Românilor din Boz, cu prapori și steaguri, porni spre cimitir. Fură așezați în o groapă comună, pentruca ziceau părinții: „împreună s'au jucat, împreună să-i și îngropăm“. Aici s'au petrecut scene dureroase, pe cari nu le pot împărtăși prin scris nici pe departe. Părinții desnădăjduți și privitorii plângeau cu toții.

Cum să nu plângi când vezi opt sicrie și când gândești că în ele sunt opt vlăstare tinere, între 10—16 ani, cari mai ieri altăieri se bucurau de viață, și azi se dau pământului sfârticați de obuz, ca'n război.

După sărutul de iertăciune lumea s'a împrăștiat îndurerată. Unii ziceau: „oare cine-i va lua pe suflet?!“ iar cei mai mulți: „Să păzească Dumnezeu pe toată lumea de ce nu ne-a păzit pe noi“.

Virgil Stanciu,
teolog.

O nouă statorire a dărilor. Atlăm că la sfârșitul anului curgător și pe la începutul celui ce vine, se va face o nouă conscriere a averilor și a veniturilor, spre a se statorii dările pe patru ani ce urmează. Ministerul de finanțe spune, că la conscrierea care se va face, dările de pământ și de case vor fi micșorate, adică vor fi mai scăzute decât celea de până aci. cu adevărat lucrul acesta foarte ar fi de dorit, căci ori unde te duci, prin sate mai ales, oamenii tare se plâng de greutatea dărilor. Sătenii sunt întristați și năcăjiți mai cu seamă pentru dările de cară, pe cari mai înainte nu le-au cunoscut.

Din lumea largă.

Un munte prăbușit

turtește o gară în Cehoslovacia.

În apropiere de Koșice (Cașovia sau Kassa) se afla până în săptămâna trecută gara Halom. În ziua de 3 Noembrie, muntele care se ridica deasupra acestei gări, din pricini necunoscute, s'a prăbușit cu vuet îngrozitor. Au început să se rostogolească de pe înalțimi bolovani cât casele, cari au îngropat, în adevăratul înțeles al cuvântului, gara, dimpreună cu toate clădirile din jur. Vagoanele de marfă cari se aflau pe linie în aretul gării, au fost făcute fărâme și ele. Chiar când prăpădul era mai mare, se apropia un tren de persoane. Un cantonier a reușit să-l oprească în clipa din urmă, căci altfel năvălia și acest tren, cu călători cu tot, în gura morții.

Dela Cașovia au sosit la locul nenorocirii două trenuri cu muncitori, cari numai cu dinamită au putut să se apropie de locurile cutropite. Stâncile căzute din munte adică numai cu explozii au putut fi urnite. Oamenii cari se aflau în gară și cari, abunăseamă, au fost îngropați și ei de prăpăd, încă n'au fost găsiți, căci dărâmaturile se curăță încet și cu greu.

Mitropolitul Vasile la București.

Cu toate că umblă foarte greu, I. P. S. Mitropolit Vasile a plecat Miercuri în 9 Noembrie, cu acceleratul de 1 și 25 după prânz, la București, pentruca să vadă de soarta școlilor dela Blaj. Guvernul dlui Brătianu a publicat adecă în „Monitorul Oficial“ că școlile Blajului sunt statificate. Cu cât năcaz și greutate I. P. S. Sa a plecat deci la București, ca să scape aceste școli, pe cari Ungurii n'au îndrăznit să le statistiche.

Începându-se apoi Joi desbaterea legii cultelor, care privește foarte de aproape biserică noastră, va merge și la Senat, unde va apăra punctul de vedere al Blajului.

I. P. S. Sa a plecat însoțit de dl director Augustin Caliani și de servitorul său.

Bunul Dumnezeu să ni-l aducă în pace acasă, și să-i ajute la împlinirea gândurilor sale bune și fericitoare, atât pentru biserică cât și pentru stat.

Căsătoriile catolicilor în Mexico

nu se pot încheia, ca la noi, în biserică, pentruca bisericile sunt închise de guvern și se folosesc ca teatre și cinematografe, ori ca sale de joc, iar preoților le este aspru oprit să facă orice slujbă bisericească.

Pentruca să nu rămână deci catolicii necăsătoriți, și să nu trăiască în nelegiuire, Papa dela Roma le-a îngăduit să poată încheia căsătoria și numai în fața alor 2 martori, intrucât se obligă să se prezinte mai târziu, cel puțin în vreme de o lună, și în fața preotului.

Tot din acest motiv Papa a dat îngăduință, ca sf. liturgie să se slujească oriunde și ca preoții să o scurteze, și în caz de nevoie să zică numai cuvintele prefacerii. Mai mult, lipsind preoții aproape cu desăvârșire, sfântul Părinte a îngăduit ca și cuminecarea să o facă laicii.

Așadar în Mexico au ajuns creștinii la suferințele creștinilor din veacurile prime, și numai Dumnezeu sfântul știe cât au de suferit și de năcăjit.

A vărsat petrol asupra bărbatu-său care dormea, și apoi l-a aprins. Într'un sat din jurul Segedinului (Ungaria) trăiau foarte rău țaranul Szélpál Illés cu soția sa. Într'o noapte femeia a adunat tot ce era prețios în casă, apoi s'a dus la patul bărbatu-său care dormea, a vărsat petrol asupra lui, i-a dat foc și apoi a fugit. Bietul om s'a trezit în flacări, a sărit din pat, s'a stins însuși, dar în urmă a căzut la pământ în nesimțire. După ce l-au trezit vecinii, a constatat că femeia sa a dus tot ce a fost prețios în casă, și că a fugit în Jugoslavia.

Cinei ani de domnie a lui Mussolini. În ziua de 30 Octombrie a anului acestuia s'au împlinit cinci ani decând dl. Mussolini, ministrul președinte al Italiei, a ocupat Roma, în fruntea trupelor sale fasciste, și astfel a scăpat Italia de bolșevism. De atunci Italia înaintează cu pași repezi, este cinstită și temută de toți, iar dl. Mussolini poate fi mândru de cecece a făcut.

Pedeapsa cu moarte în Germania. De când Germania nu mai e împărăție ci republică, mulți cetățeni germani socialiști au cerut să se ștergă pedeapsa cu moarte. Dar orice au făcut ei, oamenii cuminte au stăruit pentru pedeapsa cu moarte, așa că această pedeapsă a rămas și pe mai departe.

Numai noi suntem țara în care nu se pedepsește cu moarte, de aceea sunt la noi atâtea hoții și omoruri, atâtea necinste și lipsă de omenie.

Cei mai mulți oameni bătrâni sunt în Bulgaria. În Bulgaria trăiesc cei mai mulți oameni bătrâni. La începutul acestui an s'a făcut socoteala și s'au găsit în Bulgaria 2161 oameni în vârstă de 100 ani. Dintre acestia 1169 sunt femei, iar 992 sunt bărbați. Încă nici o țară din lume nu se poate mândri cu atâția oameni în vârstă așa de înaintată.

O femeie, care la vârstă de 70 ani învață a ceta și a scrie. În Belgia trăiește o femeie cu numele Ista. Aceasta femeie de mică a fost silită să-și câștige pâinea de toate zilele, lucrând într'o fabrică. Din cauza aceasta la școală n-a putut umbla.

Acum împlinind 70 ani și slăbindu-i puterile, nu mai poate lucra în fabrică. Și ce să socotește? Să meargă la școală. Învățătorul a primit-o. În curs de un an a învățat bine să scrie și să cetească, iar la examen a câștigat premiul cel dintâiu.

Cumpărarea vițelor altoite. Ministerul agriculturii a dat o hotărâre, în înțelesul căreia, toți aceia cari au vițe altoite și au fost controlați de slujbașii Ministerului agriculturii și găsiți în regulă în ce privește bunătatea vițelor ce au altoit, pot să vândă acestea vițe. Pentru aceasta li-s'a dat și carte de legitimație.

Aceia însă, cari la controla făcută de slujbașii Ministerului agriculturii n-au fost găsiți în regulă, ori n-au voit să se supună controlului statului, nu au nici cărți de legitimație și astfel nu pot nici să vândă vițele ce au altoit.

Cumpărătorii, când vreau să cumpere vițe altoite, au drept să ceară dela cel ce vinde, cartea de legitimație dată de Minister anume pentru toamna 1927 și primăvara 1928.

Aceia, cari n-au cărți de legitimație și totuși vând vițe altoite, vor fi aspru pedepsiți.

Puterea animalelor și a omului.

Pe masa unui om a căzut odată un gândac. Omul acoperi gândacul cu coperișul unei cutii. Gândacul se svârcoli și începu să meargă cu acoperișul în spate. Atunci omul puse peste gândac și cutia. Gândacul le ridică pe amân două și caută să scape cu ori ce preț. Omul cântărește cutia și află că trage 114 grame, cântărește și gândacul și află că trage 0.032 grame. Deci bietul gândac voind să scape din prinsoare, a trebuit să ridice o greutate de 1800 ori mai mare decât a lui.

Un om care cântărește 75 kgr, dacă ar ridica o greutate de 1800 ori mai mare ca și aceea pe care o are, ar trebui să ridice o greutate de 135.000 kgr.

Doi boi, fiecare de câte 700 kgr. ar putea trage un car cu o greutate de 2.520.000 kgr. Iar un hipopotan, care cântărește 3.000 kgr. ar putea duce dela un loc la altul 5.400.000 kgr.

Aceasta însă este cu neputință, așa că tot gândacul rămâne cel mai tare.

O furnică, care cântărește, 0,0002 grame, poate ridica și târi o greutate de 0,1150 gr. cea ce face o greutate de 575 ori mai mare ca a ei însăși.

Dacă am avea 10 kgrame de furnici, cari se lucreze toate la un loc, în același timp și în aceeași parte, ar putea duce o greutate de 5.750 kilograme.

Omul este așa dară de 575 ori mai slab ca și o furnică, fiindcă omul peste tot nu poate duce o greutate mai mare ca și aceea a corpului lui.

O bufniță poate mânca într'o noapte până la 100 șoareci, adică de 4 ori greutatea corpului ei. Un om greu de 75 kgr., ar trebui să mănânce, într'o zi 300 kgr. mâncare, într'o lună 9.000 kgr. iar într'un an 108.000 kgr. ceea ce însă e cu neputință.

Când e liniște adâncă, glasul lăcustei se poate auzi până la depărtare de o jumătate de milă. Un om care e de 26.000 ori mai mare ca o lăcusta, dacă ar striga cu aceeași putere ca și o lăcusta, ar trebui să fie auzit dela noi până în China. Ce s'ar întâmpla dacă ar fi așa? Numai când am strănuta ar trebui să se zguduie și să se răstoarne Carpații.

Un purice poate face o săritură de 1 m. Un om înalt de 1 m. 65 cm. ar trebui ca din 12 sărituri ca și a puricelui să ajungă la capătul de miază noapte al pământului.

Ce să vede de aici? Că tot omul e cel mai slab. Și e mai bine așa, căci dacă ar putea să facă ori ce luând în seama mărimea lui, ar nimici pământul și s'ar prăpădi întreaga lume.

Pomii roditori

— Mărul —

Mărul este cel mai vechiu pom. Se amintește despre el și în Biblie. Adam putea să mănânce din toți pomii Raiului numai din măr nu i-a fost iertat să mănânce. Fiindcă totuși a mâncat, i-s'a oprit în gât. De aici numirea gâtulejului de „mărul lui Adam“.

Când Adam moare, Set îi pune în gură semință de măr. Din această semință a ieșit un copac mare, din care s'a făcut crucea pe care a fost răstignit Domnul Hristos.

În biblioteca din Augsburg se găsește o scrisoare în care se spune, că Avram a semănat un măr. Din copacul ieșit din aceasta semință nu s'a putut face nimic. Împăratul Solomon a dat porunca să se facă cel puțin o bancă. S'a făcut banca și o profeteasă a fost chemată să șadă pe aceasta bancă. Dar profeteasa n-a voit să șadă, spunând că pe lemnul acestei bănci va fi răstignit Domnul Hristos.

Patria adevărată a Mărului este Caucazul. De aici a trecut în grădinile lui Ramses, de unde se culegeau în fiecare zi câte 848 de coșuri de mere.

Evreii când au ieșit din Egipt, l-au dus cu ei în Palestina.

Din Palestina a ajuns și în Europa. Aici se cultivă prin toate grădinile. Crește bine în pământuri grase și ravene. Îi place mai mult pe coastele deschise spre miazănoapte și răsărit.

Mărul crește și până la înălțime de 10 metri și este foarte trainic. Ajunge adeseori și vârsta de 100—120 ani.

Din semința de măr iese un măr sălbatic. Prin păduri se găsesc mulți meri sălbatici. Merii sălbatici sunt buni pentru altoit. Se altoiește prin alipire și sub coajă. Altoirea se face pe mlădițele aproape de pământ.

Mărul are rădăcini lemnoase și ramificate. Trunchiul este învălit în coajă. Când mărul este tinăr, coaja e netedă. Dacă a îmbătrânit, coaja devine scorbtoasă.

Frunzele mărului sunt ovale și pe margini puțin creste. Pe dos frunzele sunt alburii. Codița frunzei este pe jumătate mai scurtă decât frunza.

Florile sunt albe, pe margini bat puțin în roșu. Iar fructele sunt numite mere sau meare, sunt rotunde și de măriri și colorii felurite, după soiul de măr pe care s'au făcut.

Mărul e de mai multe soiuri. Sunt cunoscute până acum vre-o 80 soiuri de mere. Cele mai cunoscute soiuri de mere dela noi din țară sunt: mere domnești, mere crețești, mere călugărești, mere pătule, mere răpănoase, mere buzești, mere sălcii, mere verzi de iarnă, mere vinete, mere dulci, mere nebune, mere acre, mere pădurețe și altele.

Din cauza atâtor soiuri și din cauza deosebitelor vremuri de coacere, precum și din cauza ușurinței cu care se pot păstra, merele totdeauna s'au bucurat de mare cinste. Cei vechi socoteau mărul de zeul grădinilor. Sărutatul îl asemănează cu o fată fecioară, care mușcă dintr'un măr copt.

Poveștile noastre încă sunt pline de grădini cu mere de aur în jurul

Citiți „UNIREA POPORULUI“

palatelor, cu domnițe tinere păzite de zmei cu cari feți frumoși trebuiau să poarte lupte crâncine.

Iar cântecele noastre în legătură cu mărul sunt de toată frumuseța.

Și-am zis verde măr mustos,
M-ai făcut maică frumos,
Neamțului de bun folos.

(Ioan Creangă VI. 9).

Și iar verde mere verzi,
Vin măicuță de ne vezi,
Cum trăim noi amândoi
Amândoi într'un bordei
Ca doi ochi într'un altoi.

(Ioan Creangă VI. 12).

Merele sunt foarte întrebuințate. In ele se găsește foarte mult zahăr, apoi se găsesc sucuri numite tanin, acid malic, pectină și în urmă se găsesc săruri.

Din mere se fac compoturi, magiuni, felicite prăjituri. Merele se taie și felii și se uscă. Din merele uscate iarna se face o zamă foarte bună.

Mierele coapte și fierte în apă sunt bune la durerile de ochi. Merele coapte sunt bune și în contra boalelor de plămâni.

Zeama de mere uscate curăță stomacul. Din merele fierte în untură se poate face o alifie bună pentru vindecarea buzelor și a mânilor crepate. De aici ne-a rămas și numirea de „pomadă” — pomme—măr.

Cei cari mănâncă prea iute, pentru ca să poată mistui mai ușor, e bine să mănânce și mere. Merele mijlocesc stoarcerea mai abundanță a sucurilor din stomac, cari fac mistuirea.

Cei cari sunt incuiați, încă se însă-nătoșează mănâcând mere.

Oa ori și care pom roditor, și mărul e atăcat de boale. Cele mai obicinuite boale ale mărului:

Cangrena, care se ivește atunci când pământul este prea gras, ori prea umed. Se arată în formă de ghem pe trunchiul mărului. Se vindecă, tăind ghemul de tot și ungând locul tăiat cu alifie făcută din smoală și untură de porc.

Cancerul. Se ivește din pricina lovirii tulpinei s'au a crengilor. Se vindecă curățind bine rana și ungându-o cu mastic.

Dintre dușmanii mărului, cei mai primejdioși sunt omizile și purcii lănoși. Omizile se curăță primăvara, iar purcii lănoși se prăpădesc cu leșie de tutun.

Ion Popu-Câmpianu.

Păstrarea morcovilor. Morcovii se întrebuințează în mâncări. O zeamă bună fără morcovi nu se poate pregăti. Vara mergem și îi smulgem din grădină, îi curățim și îi folosim în mâncări. Iarna însă nu mai putem să-i scoatem din grădină, și dacă totuși dorim să avem morcovi și peste iarnă, trebuie să-i păstrăm în loc potrivit.

Păstrarea morcovilor se face în mai multe chipuri. Indatăce s'au scos se îngroapă iar în pământ jilav, așezându-i câte unul în rinduri cam aplecate într'un șant, la loc adăpostit. Firele nu se taie și nici nu se îngroapă, ci se lasă afară din pământ, având grija a le acoperi cu paie uscate când dă gerul. Se păstrează și în pivniță, în năsip nici prea uscat, nici prea umed. Când păstrăm morcovii în pivniță frunzele se taie.

Cărți nouă.

Noui meditații practice pe toate zilele anului, de Păr. *Vercruysse S. J.*, traduse în românește de *Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului*. Editura Reuniunii de misiuni din dieceza Lugojului. 648 pagini, prețul 158 Lei.

O carte minunată pentru preoți și pentru toți știutorii de carte. În zilele de azi când viața noastră este plină de griji și de ispite, singura mângâiere și scăpare o găsim în înălțarea gândurilor noastre la Dumnezeu. Iar ca să putem afla adevărata cale care duce la ceru, avem lipsă de un îndrumător cuminte și încercat. Asemenea îndrumători în limba noastră avem foarte puțini, ori aproape deloc. De aceea noua carte pe care ne-o dă Preasfințitul dela Lugoj este, în această privință, un început dintre celea mai dorite. Toți cei ce caută cu ardoare pe Mântuitorul și Ușurătorul tuturor năcazurilor pământești, în Meditațiile lui Vercruysse îl vor afla și se vor ușura de toate sbuciumările sufletești. Cartea este tipărită foarte frumos, pe hârtie albă și bună. E o mare plăcere să ai la casa ta o astfel de carte. Îndemnăm cu toată căldura pe cetitorii noștri să și-o câștige cât mai neîntârziat. Se află și la Librăria noastră din Blaj, cu prețul arătat mai sus. Iar pentru partea a doua, care va costa tot 150 lei, se pot face prenotări la Reuniunea de misiuni din Lugoj, pe adresa Episcopiei.

Manual de cateheze practice pentru învățământul religiei în clasele I și II din școala primară, de un fost păstor *sufletesc-catehet*. Biblioteca din Gherla, seria III. nr. 1. 176 pagini, prețul 50 Lei.

Nici o învățătură nu este mai prețioasă și mai folositoare decât cea care ne învață despre Dumnezeu și despre legea Lui. Cine varsă în mințile copișilor această învățătură, implinește cea mai sfântă apostolie a zilelor noastre. Lucrul acesta însă, tocmai fiindcă este atât de însemnat, nu e ușor deloc. Predarea religiei în școală este un meșteșug foarte gingaș și greu. Puțini sunt cari se pot lăuda că îl stăpânesc chiar așa precum trebuie. Cartea despre care vorbim aici, vrea să fie o povățuitoare frățească pentru cei ce au slujba de învățători ai religiei sau de catiheti, cum li-se zice. Cartea care ne vine dela Gherla și pe care a alcătuit-o un foarte încercat păstor sufletesc și catehet, sub care nume se ascunde cu sfială Păr. canonic *Dr. Victor Bojor*, este o povățuie dintre celea mai luminoase și mai pricepute. Mai mult chiar, pe acest tărâm ea este la noi deschizătoare de drum. În chip deosebit trebuie să lăudăm într'nsa limpezimea și limba ușoară, înțeleasă de toți. Preoții cari au datorința să învețe pe copii studiul religiei, vor afla în această carte un îndrumător prețios și priceput. Se poate căpăta la tipografia Todoran din Gherla.

Pus-al pe capetele lor ouună, cuvântări la cununii, prelucrate după autori streini de *George Mânzat*, preot, protopop onorar. Oluj 1927, editura și proprietatea casei de editură Alexandru Anca. 84 pagini, prețul ?.

Cartea aceasta cuprinde 23 predici de cari se obișnuesc a se ținea, de preoți, la cununii. Păr. George Mânzat care ni-le dă, este cunoscut ca foarte priceput predicator și acest nume nu și-l desminte nici în această carte.

Predicile sale la cununii îmbrățișează toate învățăturile bisericii noastre cari au vre-o legătură cu fericita taină a căsătoriei. Preoțimea va găsi într'nsa modele bune și potrivite, cari se pot aplica la toate prilejurile.

George Cârțan, schițe umoristice, de *Aurel Paul Bănuț*. Biblioteca populară a „Asociațiunii” nr. 151. Prețul 5 Lei. Se află de vânzare la Asociațiune, în Sibiu, str. Șaguna 6.

Di Aurel P. Bănuț este cunoscut ca unul dintre cei mai buni scriitori glumeți ai noștri, din Ardeal. Cărticica sa de care vorbim, ne învie în cuvinte cu șari pe vestitul Badea Cârțan, care a bătătorit drumurile pe jos, până în Italia, ca să poată vedea cu ochii săi columna lui Traian-împărat și urmele străbunilor. E o cetire plină de vioiciune și de seninătate. Asociațiunea face foarte bine că-și înviorază biblioteca populară cu cărticele de cuprins hazlu, cari sunt foarte gustate de popor. Prea multă cărturărie și sfaturi omoară voia de cetit.

Vin din coacăză. Din coacăză încă se poate fabrica vin ca și din struguri. Fructele de coacăză trebuie să fie coapte bine. Fructele din cari vrem să fabricăm vin, se culeg și se țin două zile la soare, pentruca să se coacă cât de bine. Apoi se sdrobesc ca și strugurii și se tescuiesc. Tescuirea se face cu greu, din cauza aceasta adaugem și puțină apă.

Mustul scurs îl îmbunătățim cu zahăr, deoarece cuprinde multă acreală.

Sucul stors din coacăză cuprinde cam 21 grame la litru acreală. Turnând apă, scade acreala. Tot la un decaltru de must se adaugă două decalitre apă. La fiecare decaltru must cu apă mai adaugem câte 2 kilograme zahăr.

Sucul astfel îmbunătățit cu zahăr se pune într'un butoiu și se lasă să fermenteze (fiarbă). Fermentarea se face destul de repede și în 3—4 săptămâni se limpezește așa că se poate trage. Prin Ianuarie—Februarie se trage a doua oră și dacă s'a limpezit bine, se pune în sticle spre păstrare.

Uleiul din lăcuste. În ținutul *Hon-Pé* din China a năvălit un nor de lăcuste, care a nimicit toată roada câmpului. Chinezii au ieșit pe câmp și cu bastoane de trestie au omorât toate lăcustele, le-au adunat și le-au sdrobit într'o moară, pe care au făcut-o anume pentru lăcuste. Din lăcustele sdrobite au stors uleiul foarte bun, pe care l-au vândut englezilor. În chipul acesta și-au răscumpărat paguba făcută de lăcuste.

Ce fac Bulgarli ca să cadă ploaie. În Bulgaria seceta e foarte mare și sătenii socotesc că aceasta este o pedeapsă a cerului pentru ticăloșiile lor. De aceea în satul Lopuitza, toți sătenii au ținut sfat și au hotărât să jertfească mâniei lui Dumnezeu pe cei mai ticăloși oameni din sat. Au și prins numaidecât pe un lăptar, despre care se spune, că pune apă în laptele pe care îl vinde, pe un crișmar care a învățat pe tinerii din sat jocul de cărți, pe o femele mincinoasă și pe un neguțator care trăiește în sărădelege cu o cumnată a lui.

Pe toți patru i-au bătut, i-au lovit cu pietrii și cu furci și i-au tăiat cu cuțitele. Cei patru nenorociți au murit.

Urmarea a fost, că tot n-a ploaie, dar s'a ivit numai decât în comună un regiment de jandarmi, cari au prins pe toți sătenii, cari au luat parte la omorirea celor patru ticăloși și i-au dus la închisoare.

Ioan Dredean. Domănești. — Te-am însemnat cu 1. calendar proefesc și cu 1 poporal. Calendarele vor și gata pe la 20 Novembrie. Dacă vrei să le primești fără ramburs (adecă cu plata la scoatere din postă) te rugăm să ne trimiți pe înainte 60 Lei cu mandat postal.

Onor. Andreiu Ionaș preot. Silha. — Cei 180 Lei i-am primit în 31 Octomvrie a. c. și gazeta Vă merge regulat pe adresa oficiului parohial. Dacă se vor fi rătăcit unii numeri, nu este din vina noastră. Să sperăm că va fi mai bine.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

No. 577/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3090 1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ioan Costea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru incasarea de 5000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 Noemvrie 1927 orele 10 a. m. la fața locului în com. Veza (la hodaie) No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Porci și oi, în valoare de 10000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 25 Octomvrie 1927.

(405) 1—1

NICOLAE BACIU.

No. 576/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3089/1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ioan Costea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru incasarea de 20000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Noemvrie 1927 orele 3 p. m. la fața locului în com. Veza la hodaie. No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; Cal, căruță, fân și vacă în valoare de de 34000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 23 Octomvrie 1927.

(404) 1—1

NICOLAE BACIU.

No. 732/1927

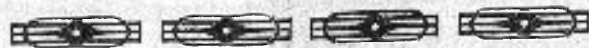
Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3562/1927 a judecătorei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Ștefan Nyerges repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru incasarea creanței de 2374 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Noemvrie 1927 orele 10 a. m. la fața locului în comuna Pânade. No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; o iapă neagră în valoare de 8000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 24 Octomvrie 1927.

(403) 1—1

NICOLAE BACIU.

Cea mai mare eroare

Ar fi din partea oricărui, care nu ar cerceta la Blaj magazinul

Ștefan Nyerges

unde se vând cu mari reduceri de prețuri: Jerseuri, ultimele noutăți de modele pentru Dni, Dne și copii, Ciorăpării, Ștofe de haine, șifoane pentru albituri fine, danteluri, ecrii, brodării. Sada pentru costume naționale precum și toate firele de sârmă, arniciuri și altele.

Mare depozit de bumbăcărie.

Coloniale: Cafele, ciaiuri, orezuri, sardele, bomboane, licheruri, romuri și tot felul de ape minerale.

La dorință se trimit gratuit *prețcurenturi*.

(360) 9—?

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(366) 8—?

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

Cărți bisericești

- Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie**, a Domnului și Dumnezeu-lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită Lei 550—
- Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită „ 2500—
- Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli**; legătură de carton, cu călcâi de piele „ 375—
- Euhologiu sau Molitevnice** legat în pânză, cu cruce aurită „ 260—
- Orologion sau Ceaslov** legat în pânză cu cruce aurită „ 260—
- Antologion sau Mineiul** care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septemvrie—Decemvrie „ 780—
- Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților „ 1100—
- Triod** care cuprinde toată rânduiala din Sfintele Paresimi; legătură tare, cu călcâiu de piele „ 510—
- Octoih mic** pe opt versuri, împreună cu altele ce se țin de înserat, mâncat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză „ 110—
- Toate acestea cărți se cer dela:

Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnava-mică

Aviz

Aviz

Banca generală de credit

din Diciosânmărtin

Afiliatiunea Băncii Marmorosch Blank & Co. S. A. din București

Capital: Lei 5,000.000.—

Nrul telefonic: 11

Rezerve: Lei 2,000.000.—

Telegrame: Credit

Infînțează la 1 Noemvrie a. c.

O sucursală în Blaj

Str. Regina Maria Nr. 215 (casa Dlui Aron Ciungan).

Banca se ocupă cu toate afacerile bancare și anume: **PRIMEȘTE DEPUNERI** pe lângă dobânzi convenite, **PLĂTEȘTE CECURI** americane, **FACE REMITERI** pe toate piețele indigene și străine, **DĂ IMPRUMUTURI, ACRE-DITIVE** etc.

(398) 3—?